

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Resolutorium dubioru[m] circa celebratione[m] missa[rum] occurrentiu[m]

Heynlin, Johannes

Colonie, 1501

VD16 H 3452

Arti. iij. Resoluit. xiiij. dubia que se ingeru[n]t circa vinu[m] priusq[ue]
consecratur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34702

Capitulum

brationem. in qua hostia sumatur nisi graue scandalum timeatur euenire ex reseruatione. Si aut omnes sint adeo parue q absq periculo tractari z reseruari non possint. tunc sumantur nō obstante q prius sumpta sit ablutio. quia q̄dū sacerdos ē in actu pfectionis sacramenti z recollectōnis reliquiaz. quicquid fit dicitur fieri mox z in continenti nullo actu p̄trario intermedio. id est quasi simul sumeret omnia anteq̄ censeat non ieiunus. Ubi etiam solutum esset ieiunium nō obstaret. quia p̄ceptus de pfectione sacramenti minus est vt supra patuit. Cautū tamen videtur vt ante ablutōnem reliquie diligenter p̄quirant̄ et recolligentur atq̄ sumantur. Si vero dubium sit vtrum reliquie iste resolute sint de hostia p̄secrata. agatur tunc vt dictus est. cū hac tñ generali intentione ac conditione si sint consecrate

- iij** Quid agendum si post sumptionem sanguinis christi reperitur aliqua hostia integra:
- Solo.** Si certum sit q sit consecrata z reperiat̄ ante sumptōem ablutōnis. statim sumi potest vel reseruari. Sic etiam agendum est si superanserit aliqua hostia de eis de quibus alij cōmunicati sunt. Si post sumptōnem ablutōnis inueniatur reseruetur pro viatico. vel in sequenti celebratione sumatur. Si vero dubium an p̄secrata sit agatur tunc eodem modo vt dictū est cum hac tamen conditione si sit consecrata
- Dubiū iij** Quid agendum est si quis post sumptōnem corporis christi statim patiat̄ vomitum
- Solo.** Reuerenter recolligantur species ponis si discerni possint. et reponant̄ in sacrario vel sumant̄ ab aliquo. si saltem assit aliq̄s ad sumendum dispositus absq̄ nausea. z ea in quibus inuēte fuerint species comburantur. z cineres in sacrario recondantur
- v** Quid agendum si quis post sumptionem sacramenti ex infirmitate statim emittat per secessum quod sumpsit
- Solo.** Recolligantur species z fiat sicut in casu precedentis dubij.
- vi** Quid agendum si hostia consecrata z reseruata reperiat̄ putrefacta vel aliunde corrupta.
- Solo.** Reuerenter tractetur z in sequentis missæ celebratione sumat̄ post sumptōnem sanguinis. Si vero sumi non possit recondatur in sacrario.
- vij** Quid agendum est si hostia consecrata comesta fuerit a muliere vel ab aliquo alio bruto animali.
- Solo.** Si animal statim apprehendi possit aperiat̄ corpus eius z diligenter perquiratur tam in ore q̄ in intestinis. si alique species inueniri possint. que si inueniantur recolligantur z recondantur in sacrario. corpus vero animalis comburatur z cineres similiter recondantur.
- ¶ Resoluit q̄rtuordecim dubia circa vinum priusq̄ p̄secretur incidētia.**
- Arti. iij. I** Quod z quale debeat esse vinum vt sit aptū ad consecranduz

Septimum

Aqua vinata seu
aqua superfusa su-
per acervos vasa-
rum post vinum
expressum

qz non est vinum.

Debet esse vinū vitis
de vva expressum. Et
ideo nō potest hoc sa-
cramentum cōfici in

Agresto. id est
succo de vva im-
matura expresso.

Aceto

Maloz granatoz

Dorozum

Vino

Leraforum

qz non est vinum

Vitis adhuc

in vva pvento

quia non expressum est de vva. z sic magis habet rōnem qz de
bet comedi qz qz debet potari

Dubia

¶

Quid agendum est si loco vini fuerit aqua vel aliquis alius li-
quor positus in calicem ad consecrandum

Solo.

Si sacerdos hoc percipiat ante consecrationem panis. z vinū
nullo modo haberi possit. missam deferat imperfectam nec ulterius
procedat. Si autem vinum haberi possit effundat potorem

liquorem z imponat vinum purum cum aqua. procedatqz ulterius nil re-
petendo Si vero percipiat post consecrationem panis z ante consecrationem
calicis z vinum non possit haberi. procedat nihilominus corpus christi sum-
mendo absqz sanguine z missam terminando. Sed si possit haberi vinum
effundat liquorem z preparet calicem vt supra. procedatqz ad consecra-
tionem calicis. incipiendo ibi simili modo. nihil repetens de prius lectis.
Si autem percipiat hoc post consecrationem calicis z ante sumptionem
atqz diuisionem hostie. tunc effundat illum liquorem in aliud vas qui po-
stea propter reuerentiam verborum consecrationis super ipsum prolatoz
mittatur in piscinam. imponatqz vinum aqua mixtum in calicem quo sa-
cro accedat ad consecrationem sanguinis reincipiendo ibi simili modo. z de-
inde procedat more consueto. Vbi vero vinum haberi non posset sumen-
dum est corpus absqz sanguine. vt in casu precedenti. Et ita etiam in se-
quentibus agendum est si vinum haberi nō possit. Sed si hostia sit diuisa
et pars missa in calicem. tunc caute extrahat illam partem z reponat super
patenam. z liquorem effundat in aliud vas. quem posteaumat post ab-
lutōem. vel in sacrario recondat ppter reuerentiam hostie psecrate imposi-
te in ipsum. deinde imponat vinum cum aqua. z reincipiat vt dictum est
procedendo ad consecrationem sanguinis z quia illa pars hostie que extra-
cta est de calice nō potest bene tractari ppter humectationem. ideo capiat illam
partem hostie nō humectatā. z cū verbis ac signis p̄suetis mittat in
calicem. partē vero humectatāumat cū alia parte nō humectata. z pcedat
ulterius more solito Si p̄o p̄dictū liquore percipiat post susceptōem corpo-
ris xpi. ante tamē sumptōem z gustatōem istius liquoris indebiti. tūc sig-

L iij

Capitulum

tur prius extrahat partem hostie missam in calicem. et reponat sup patenam. et faciat cu liquore vt prius Imponatq; vinum cum aqua. et psecret sanguine reincipiendo vt supra. Et vbi facienda sunt signa super calicem cum hostia anteq; dicat et etia d: cu d: Pax dñi etc. faciat signa illa absq; hostia sup calicem. In ceteris procedat more solito. tandem sumat partem hostie humectata et postea sanguine et missam pficiat vt consuetum est. Sed si liquore illum sumere inceperit et adhuc in ore teneat vel partim degluterit. dumodo pars hostie in calice remanserit emittat discrete ex ore in aliud vas. et extrahat partem hostie. et agat cum liquore et ceteris vt in casu precedenti. Si aut etiam partem hostie in os susceperit. non tamen adhuc transgluterit. discrete et caute totum emittat ex ore in calicem deinde extrahat partem hostie vel particulas eius. si in particulas resoluta fuerit. et faciat in ceteris vt supra. Si vero partem hostie cu liquore sumpserit. tunc nisi graue scandalum timeatur apponeda est alia hostia psecranda. et calix cum vino et pane pparandus. et reincipiendum est a canone. et vtriusq; psecrandum atq; sumendum. sed si graue scandalum timeatur ex appositione noue hostie. tunc pparetur calix cum vino et aqua et incipiat ab illo loco sibi modo. et pcludatur cum istis verbis (hec quoscunq; feceritis in mei memoria facietis) et statim sanguis sic psecratus sumatur. Hec obstat in istis casibus solutio ieiunij quia pceptum de pfectione sacramenti maius est q; pceptum de ieiunio. vt supra dictum est. In omnibus etiam dictis casibus cum tali cautela et discretionem agendum est. vt quantum fieri poterit scandalum euitetur. Unde neq; hostia neq; calix iterato eleuari debet si prius facta fuerit eleuatio.

iiij
Solo.

Quid agendum si impositum sit vinum corruptum. Quia vinum corruptum speciem vini atq; substantiam amisit sicut mutatio accidentium demonstrat. ideo non est consecrabile. Cum ergo precipitur esse corruptum aliquo modo expressum in precedenti dubio agatur tunc vt ibidem expositum est.

Dubium

iiij
Solo.

Quid agendum si vinum non sit impositum calici. neq; aliq; alius liquor sed dimissus sit vacuus.

Qua cito precipitur imponendum est vinum aqua mixtum et vltterius procedat. Si aut vinum haberi non possit et fuerit ante consecrationem panis. tunc missa deferatur imperfecta. Si vero psecratio panis facta sit procedatur in missa. vt circa secundum dubium huius articuli clarius expositum est.

v

Quid agendum si vinum sit dispositum ad corruptioem. non tamen corruptum est. vt si acefeat vel si sit pendulum aut fetidum vel immundum. aut alium consimilem habens defectum.

Solo.

Si precipiatur ante psecratioem calicis. remoueat et apponat vinum aptum si haberi possit. Si aut haberi non possit. vel si precipiatur post consecratioem procedatur et perficiatur officium.

Septimum

- vi** **Q**uam in musto possit confici hoc sacramentum?
Sol. Potest bene confici sed non debet. nisi fuerit defecatum vel purificatum. nisi necessitas cogat. qua cogere posset etiam exprimi vinum de uva in calicem
- vii** **Q**uam vino consecrando possint uue integre permisceri.
Sol. Hoc fieri non debet. quoniam prohibuitur est. ut habet de ple. dist. ij. ca. didicimus. Neque permisceri debet vinum ex uva pressum in calicem
- viii** **Q**uam confici possit hoc sacramentum in nectare siue in vino condito. aut per species aromaticas colato
Sol. Quoad natura et species manet potest confici. non tamen fieri potest nisi in casu necessitatis
- ix** **Q**uam possit confici in vino puro absque commixtione aque.
Sol. Potest. sed non debet. unde si sacerdos ante consecrationem deprehendat aquam non esse commixtam statim commiscere debet
- x** **Q**uam et qualis debet esse aqua que vino permiscenda est.
Sol. Aqua debet esse naturalis siue elementaris et pura.
- xi** **Q**uam debeat aqua vino admisceri
Sol. Tam modica debet imponi quod vinum in sua natura et specie possit permanere. si enim a natura sua mutaretur non posset confici. Unde de vna gutta que quantumcumque parua dummodo debito tempore fuerit imposita ut possit fieri mixtio sufficit. et precipue si vinum fuerit debile
- xii** **Q**uam sufficiat quod aqua fuerit vino admixta adhuc exente in dolio.
Sol. Non sufficit. quia enim commixtio illa sacramentalis est. ideo fieri non debet antequam mysteria inchoentur vel fiat preparatio ad inchoandum et ad tardius imminente oblatione. ut scilicet possit fieri transmutatio aque in vinum
- xiii** **Q**uam quis licite possit non consecrare vinum facta consecratione panis
Sol. Non potest licite. perfecta enim debent esse sacramenta. Christus autem hoc sacramentum sub speciebus panis et vini instituit. unde de utroque offerri et consecrari debet
- xiiii** **Q**uid agendum sit si sacerdos deprehendat vinum esse congelatum in calice cum vult consecrare
Sol. Sacerdos curam adhibere debet ut resoluatur. vel per applicationem prunarum. aut panis calefacti. vel manuum calefactarum. aut per infusionem vini calefacti ut recipiat rationem actualem potus. Si tamen non resolveret nihilominus posset confici. quia per congelationem natura vini non est corrupta. Hoc tamen caueri debet quantum potest.
- ¶** Resoluit octo dubia que circa vinum consecratum siue sanguinem christi
si ante sumptionem occurrere possunt. **Arti. v.**
- i** **Q**uid agendum sit si sacerdos post consecrationem recolat vel deprehendat aquam non fuisse admixtam vino. utrum videlicet adhuc debeat admiscere **Dubium**
- Sol.** Nullo modo debet aquam vino consecrato admiscere. quia sequeretur corruptio